

Instanța de fond: Judecătoria Bălți
Judecător: A. Cerbu
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți
Judecători: A. Albu, A. Toderaș, E. Bejenaru

Î N C H E I E R E

23 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

Având în componență sa:

Președintele completului,

Judecător:

Svetlana Filincova,

Judecători:

Nicolae Craiu, Dumitru Visternicean

examinând admisibilitatea recursului declarat de Roșca Nicolae,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Roșca Nicolae împotriva Societății pe Acțiuni „Rețelele Electrice de Distribuție Nord” privind repararea prejudiciului material și moral,
împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 21 noiembrie 2017,

c o n s t a t ă :

La 05 iunie 2015, reclamantul Roșca Nicolae s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva Societății pe Acțiuni „Rețelele Electrice de Distribuție Nord” (în continuare SA „RED-Nord”) privind repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul a invocat că, în anul 1995 a procurat o parte dintr-o clădire situată în satul Pîrlița, r-nul Fălești, în care a amplasat un magazin alimentar, conectându-se la rețeaua electrică ca consumator economic (noncasnic). Ulterior, în anul 2009 a mai procurat o parte din clădirea vizată în scopuri casnice, care tot a fost conectată la rețeaua electrică cu deschiderea de către furnizor a contului personal în calitate de consumator casnic.

Afirmă că, la 01 noiembrie 2013 la locul de consum casnic a dispărut energia electrică, motiv pentru care la aceeași data – 01 noiembrie 2013 și, repetat la 23 decembrie 2013 a înștiințat prin intermediul telegramelor furnizorul de energie

electrică SA „RED-Nord” de cele întâmplare, la care furnizorul a obligat consumatorul să depună o cerere pentru a obține un aviz de racordare pentru scopuri noncasnice, necătfnd la faptul că energia livrată prin contul casnic o utiliza în scopuri casnice.

În acest context, la 27 ianuarie 2014 Roșca Nicolae a depus în adresa SA „RED-Nord” o cerere, solicitînd asigurarea livrării curentului electric la locul de consum care îi aparține cu drept de proprietate și repararea prejudiciului material și moral.

Prin răspunsul nr.02/155 din 06 februarie 2014, pârâta SA „RED-Nord” a recunoscut acțiunile ilegale admise de către angajații săi, comunicându-i că, la 29 ianuarie 2014 au fost înlăturate defectele și bunul imobil a fost alimentat cu energie electrică.

Relevă că, este în drept să solicite repararea prejudiciului material și moral cauzat lui și familiei sale, or, în rezultatul sistării nelegitime a energiei electrice către locul de consum, care îi aparține, pe perioada a trei luni de zile (01 noiembrie 2013 – 29 ianuarie 2014) a suportat un prejudiciu material în valoare de 9480,00 lei, fiind stresat intenționat și nelegitim pe toată această perioadă, fiind nevoit de mai multe ori să se adreseze medicului pentru tratarea în staționar. Plus la aceasta, specifică că, la 18 decembrie 2013 i-a fost stabilit grad accentuat de dezabilitate, astfel în urma acțiunilor ilegale a pârâtei fiindu-i cauzat un prejudiciu moral considerabil, fiind nevoit să se dezică de proprietate și să o propună spre înstrăinare, iar cu traiul să se reîntoarcă în apartamentul deteriorat din mun.Bălți.

La 19 iunie 2014, reclamantul a înaintat furnizorului SA „Red-Nord” o cerere prealabilă, solicitând repararea prejudiciului material și moral cauzat, însă prin răspunsul cu nr. jur 06/882 din 26 iunie 2014, furnizorul a solicitat prezentarea actelor confirmative ale pagubei suferite. Din acest considerent, la 21 iulie 2014 furnizorului i-a fost înaintată scrisoarea cu actele confirmative privind cauzarea prejudiciului, însă prin răspunsul nr. Jur 08/116 din 05 august 2014, furnizorul a considerat actele prezentate nepertinente și care nu pot servi drept temei pentru aprecierea și, respectiv încasarea din contul lui în beneficiul reclamantului a prejudiciului cauzat.

Din considerentul că, după cum invocă reclamantul, acțiunile pârâtului sunt o încălcare a pct.pct. 5, 48, 51, 52, 137, 193⁴ a Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice aprobat prin Hotărârea Consiliului de Administrare al ANRE nr. 393 din 15 decembrie 2010 și a art.art. 1398 și 1416 alin. (2) Cod civil, reclamantul Roșca Nicolae a depus prezenta cerere de chemare în judecată, solicitînd încasarea din contul SA „RED-Nord” în beneficiul său a prejudiciului material în sumă de 9 480 lei, compus din suma de 2679,84 lei pentru alterarea a 55,83 kg carne de pasare (gâscă) în urma nealimentării congelatorului cu energie

electrică din cauza furnizorului de energie electrică și suma de 6800 lei pentru luarea în folosință a unui generator electric pe perioada 01 decembrie 2013 – 30 ianuarie 2014, precum și a prejudiciului moral în sumă de 300 000 lei (f.d.2-7).

Prin hotărârea Judecătorei Bălți din 18 noiembrie 2016, cererea de chemare în judecată înaintată de Roșca Nicolae a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea din contul SA „Red-Nord” în beneficiul lui Roșca Nicolae a prejudiciului material în sumă de 6800 lei și a prejudiciului moral în sumă de 13600 lei. În rest, pretențiile au fost respinse ca fiind neîntemeiate. Suplimentar, s-a dispus încasarea din contul SA „Red-Nord” în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 612 lei (f.d.114).

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a conchis că furnizorul de energie electrică nu a avut dreptul să tergiverseze reluarea livrării energiei electrice, motiv care a dus la cauzarea prejudiciilor. Sub aspectul recuperării prejudiciului material, prima instanță a considerat necesar de a recupera suma de 6800 lei, ca fiind una necesară în vederea asigurării locuinței cu energie electrică, fiind achitată locațiunea unui generator electric pentru perioada (01 noiembrie 2013 – 29 ianuarie 2014), iar întru confirmarea actului juridic fiind prezentată și anexată recipisa corespunzătoare, unde este reflectat prețul și perioada locațiunii. Totodată, instanța de fond a concluzionat că reclamantul în urma acțiunilor furnizorului de energie electrică este în drept să solicite și repararea prejudiciului moral cauzat lui. În acest context, prima instanță a considerat rezonabilă repararea prejudiciului moral într-un quantum dublu prejudiciului material constatat și, anume în sumă de 13600 lei (f.d.118-120).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 01 decembrie 2016, SA „Red-Nord” a declarat apel nemotivat, iar 10 aprilie 2017 apel motivat împotriva aceleiași hotărâri, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii contestate și emiterea unei hotărâri noi, prin care cererea de chemare în judecată depusă de către Roșca Nicolae să fie respinsă ca fiind neîntemeiată (f.d.f.d.115,136).

La 04 ianuarie 2017, manifestînd dezacord față de hotărârea Judecătorei Bălți din 18 noiembrie 2016, Roșca Nicolae a contestat-o cu apel, solicitând repunerea în termenul de declarare a apelului, admiterea acestuia, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care cererea de chemare în judecată privind repararea prejudiciului material și moral să fie admisă integral (f.d.116).

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 11 aprilie 2017, cererea privind repunerea în termenul de declarare a apelului depusă de către Roșca Nicolae a fost respinsă și restituită cererea de apel ca fiind depusă cu omiterea termenului legal de declarare (f.d.144-148).

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 21 noiembrie 2017, s-a admis apelul declarat de către SA „Red-Nord”, s-a casat parțial hotărârea Judecătorei Bălți din 18 noiembrie 2016, în partea admiterii parțiale a pretenției privind repararea

prejudiciului material, în această parte fiind pronunțată o hotărâre nouă, prin care solicitarea invocată de către Roșca Nicolae în cererea de chemare în judecată privind repararea prejudiciului material a fost respinsă ca fiind neîntemeiată. S-a modificat hotărârea Judecătoriai Bălți din 18 noiembrie 2016 în sensul micșorării cuantumului prejudiciului moral dispus spre încasare de la suma de 13 600 lei pînă la suma de 5000 lei, cu dispunerea încasării acestora. În rest, hotărârea Judecătoriai Bălți din 18 noiembrie 2016 a fost menținută (f.d.163-164).

În consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a indicat că, la caz recipisa semnată de Croitor Vladimir prin care acesta ar fi primit de la Roșca Nicolae suma de 6800 de lei pentru folosința generatorului electric pentru perioada (01 noiembrie 2013 – 29 ianuarie 2014) nu are relevanță, în situația în care prin recipisa vizată nu se confirmă că reclamantul a folosit acest generator anume pentru această locuință sau pentru altceva, la fel, nu se confirmă ca folosința unui generator ar putea costa atâtea bani sau mai puțini, totodată, acest înscris nu confirmă existența în general al vre-o unui generator și transmiterea acestuia pentru folosință către Roșca Nicolae, or, nu este confirmată relația acestora prin contract de folosință a generatorului, cu indicarea numărului de înregistrare a generatorului și a altor elemente importante ce ar dovedi vreo relație contractuală dintre părți.

Totodată, instanța de apel a concluzionat că, deși prima instanță corect a stabilit că în urma acțiunilor furnizorului de energie electrică din contul SA „Red-Nord” în beneficiul lui Roșca Nicolae urmează a fi încasat prejudiciu moral, însă, în opinia instanței de apel, suma de 13 600 lei, dispusă spre încasare, este exagerată, din care considerente suma în cauză urmează a fi micșorată de la 13 600 lei pînă la suma de 5000 lei (f.d.165-180).

Invocînd netemeinicia și ilegalitatea deciziei enunțate, la 09 martie 2018, Roșca Nicolae a contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea acestuia, casarea deciziei Curții de Apel Bălți din 21 noiembrie 2017 cu menținerea hotărârii Judecătoriai Bălți din 18 noiembrie 2016.

În susținerea recursului s-a indicat că, la examinarea pricinii instanța de apel a interpretat eronat normele de drept material, nefiind constatate și elucidate pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii.

La fel s-a indicat că, la caz, decizia instanței de apel este ilegală și neîntemeiată și care urmează a fi casată, pe motiv că nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată și s-a interpretat în mod eronat legea.

În acest sens, invocă că, instanța de apel nu a reținut faptul că, după corect a concluzionat instanța de fond că, furnizorul de energie electrică nu a avut dreptul să tergiverseze reluarea livrării energiei electrice, motiv care a dus la cauzarea prejudiciilor. Aici este de menționat că, suma de 6800 lei a fost una necesară în vederea asigurării locuinței cu energie electrică, fiind achitată locațiunea unui

generator electric pentru perioada (01 noiembrie 2013 – 29 ianuarie 2014) întru confirmarea actului juridic fiind prezentată și anexată recipisa corespunzătoare, unde este reflectat prețul și perioada locațiunii.

Totodată, consideră că instanța de apel neîntemeiat a dispus diminuarea prejudiciului moral dispus spre încasare din contul SA „Red-Nord” în beneficiul său de la suma de 13600 lei până la suma de 5000 lei, or, prejudiciu moral dispus spre încasare de către instanța de apel nu corespunde suferințelor morale și psihice suportate de către recurent în legătură cu lipsa curentului electric în locuința acestuia.

În rezultat, instanța de apel s-a eschivat de la exercitarea obligației impusă prin lege, de înlăptuire a actului de justiție, a examinat superficial circumstanțele cauzei, nu a intrat în esența litigiului și nu a apreciat toate circumstanțele și probele existente ale cauzei, pronunțând o hotărâre neîntemeiată de respingere a pretenției privind repararea prejudiciului material și de admitere parțială a pretenției privind repararea prejudiciului moral în sumă de 5000 lei, astfel fiindu-i încălcat în mod direct dreptul la judecarea în mod echitabil a cauzei, pe când prima instanță a constatat toate circumstanțele importante pentru soluționarea corectă a pricinii (f.d.187-191).

La 13 aprilie 2018 în adresa intimatei a fost expediată copia recursului declarat de Roșca Nicolae cu înștiințarea despre necesitatea depunerii a referinței (f.d.201), iar la 17 mai 2018, SA „Red-Nord” a depus referință, solicitând respingerea recursului ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este declarat în termen, având în vedere faptul că, decizia recurată a fost pronunțată la 21 noiembrie 2017 (f.d.163) și recepționată de către Roșca Nicolae la 11 ianuarie 2018 (f.d.183), iar recursul a fost depus la 09 martie 2018 (f.d.198).

Examinând temeiurile recursului declarat de către Roșca Nicolae, în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Totodată, potrivit art. 432 alin. (2) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Iar în conformitate cu art. 432 alin. (3) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului menționat prevede că, săvârșirea a altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest sens Completul reține, că sarcina instanței de recurs la aceasta etapă este de a verifica temeiurile recursului și argumentele privind caracterul ilegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Completul evidențiază că, în lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedura de examinare a admisibilității unui recurs în materie civilă trebuie să corespundă în principiu garanțiilor unui proces echitabil, consfințite de art. 6 din CEDO, în special cu referire la dreptul de acces liber la justice și la dreptul subsecvent de a fi audiat de o instanță judecătorească (hotărârile Erfar-Avef contra Greciei din 27 martie 2014).

În acest context, completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei

cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din CEDO (hotărârea Trevisanato contra Italiei din 15 septembrie 2016).

Completul reține că obligația de a motiva un act judecătoresc poate varia în funcție de natura actului în cauză (hotărârea Hansen contra Norvegiei din 2 octombrie 2014), iar în concepția CtEDO, nu se impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes” (hotărârea Nersesyan contra Armeniei din 19 ianuarie 2010).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Roșca Nicolae este declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziilor instanței de apel, i-ar alegerile invocate în recurs nu indică încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei pentru declararea recursului admisibil.

Astfel, reieșind din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Roșca Nicolae, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Roșca Nicolae, se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecător:

Svetlana Filincova

Judecători:

Nicolae Craiu

Dumitru Visternicean